Місячний Економічний Моніторинг України

№10 (214), жовтень 2018 року

Резюме

Тема місяця: Бюджет-2019

Політика: Україна та фахівці МВФ досягли домовленості про нову програму Стенд-бай (на 14 місяців) на суму еквівалентну 3,9 млрд дол. США. Відповідне рішення повинне бути все ще затверджене Радою виконавчих директорів МВФ.

Реальний сектор: Промислове виробництво скоротилось на 1,3% дпр у вересні. Зростання доходів домогосподарств підтримало роздрібні продажі.

Енергетичний сектор: Уряд України підвищив ціну на газ для домогосподарств на близько 23% з 1 листопада 2018 року.

Сільське господарство: У вересні Верховна Рада ухвалила Закон про дерегуляцію цукрової галузі.

Зовнішній сектор: Рекордний показник дефіциту поточного рахунку платіжного балансу у вересні поновив рекорд за період з 2013 року вдруге за останні три місяці.

Фіскальна політика: Дефіцит Державного бюджету за перші дев'ять місяців року становив лише 7,3 млрд грн, що менше, ніж заплановано.

Соціальна політика: Уряд впорядкував критерії надання житлово-комунальних субсидій.

Ринок праці: Нерівність в розмірах заробітних плат між секторами економіки знизилась за останні кілька років.

Монетарна політика: Споживча інфляція становила 8,9% дпр у вересні.

Обмінний курс: Міжбанківський обмінний курс гривні до долара США стабілізувався біля позначки 28 грн за дол. США у вересні і залишався в цьому проміжку у жовтні.

Державний борг: Позитивний сигнал з боку МВФ щодо нової програми Стенд-бай на фоні нагальної потреби профінансувати бюджетний дефіцит підштовхнули уряд випустити Єврооблігації в кінці жовтня.

Тема місяця: Бюджет-2019

Проект бюджету на 2019 рік: поки що реалістичний

Олександра Бетлій

18 жовтня парламент ухвалив проект закону про Державний бюджет на 2019 рік у першому читанні. Міністерство фінансів та Бюджетний комітет Верховної Ради успішно утримали достатньо реалістичними основні бюджетні показники. Це було складно, оскільки народні депутати подали понад 2000 пропозицій до початкового проекту. Якби врахували всі пропозиції, то видатки Державного бюджету зросли б на 2,2 трильйони грн, тоді як доходи збільшились би лише на 0,8 трильйони грн. Запропоновані додаткові доходи були нереалістичними, оскільки ґрунтувались на неправильних припущеннях, а як закрити розрив, що в результаті виник би, депутати не пропонували.

Ухвалення реалістичних бюджетних показників в першому читанні та збільшення тарифів на газ для населення на майже 23% з листопада 2018 року уможливили МВФ оголосити про домовленість між фахівцями Фонду та Україною про нову програму Стенд-бай у сумі 3,9 млрд дол. США. Водночас позитивне рішення Ради виконавчих директорів МВФ щодо надання цієї програми буде можливе лише після підписання Президентом реалістичного Бюджету на 2019 рік, після його ухвалення Верховною Радою.

Бюджетні показники законопроекту про Державний бюджет на 2019 рік, який було подано урядом до парламенту 15 вересня, ґрунтуються на зростанні реального ВВП у 3% у 2019 році та ІСЦ на рівні 7,4% дпр у грудні. Нещодавно НБУ та МВФ погіршили свої прогнози темпів приросту реального ВВП відповідно до 2,5% та 2,7%, але збільшили прогноз інфляції. Тому номінальний ВВП особливо не відрізняється від того, що закладено в бюджет, що є критичним, оскільки бюджет розраховують від номінальних показників.

Найбільшим викликом наступного року залишаються високі виплати з державного боргу. Відповідно до проекту Державного бюджету, Україна повинна виплатити близько 4,0 млрд дол. США за зовнішніми запозиченнями та 150 млрд грн за внутрішніми. Крім того заплановано спрямувати 145 млрд грн на сплату відсотків за боргом. Щоб забезпечити вчасне обслуговування боргу, уряду потрібно продовжити співпрацю з МВФ. Активна програма МВФ відкриє доступ до отримання 500 млн євро макрофінансової допомоги від ЄС (MFA IV) та гарантій Світового банку за позиками. Для цього Україні потрібно забезпечити фіскально стійкий бюджет на 2019 рік, продовжити впровадження антикорупційних заходів та реформувати Державну фіскальну службу (ДФС).

Поточна версія проекту бюджету на 2019 рік основана на обмеженій кількості змін до Бюджетного та Податкового кодексів. Вона не включає впровадження податку на виведений капітал (ПВК)[1], яке гаряче обговорюється вже понад рік. Якщо його буде запроваджено, ПВК замінить податок на прибуток підприємств (ППП), як це сталось в Естонії, Грузії та Литві. Президент подав законопроект про ПВК до парламенту в липні 2018 року (№8557), обґрунтувавши цей крок позитивним впливом на бізнес-середовище та відповідно вищими інвестиціями. Оцінка Міністерства фінансів показує, що запровадження ПВК у 2019 році призведе до додаткового фіскального розриву в розмірі близько 45 млрд грн. Крім того, існує ризик, що нереформована ДФС збільшить перевірки компаній. Можливе запровадження ПВК змусило МВФ та Світовий банк знову наголошувати на важливості забезпечити макроекономічну стійкість в Україні. Отже, вони зможуть надати підтримку Україні лише за умови стійкої фіскальної політики уряду. В результаті почали обговорювати різні підходи до запровадження ПВК. Зокрема, Міністерство фінансів запропонувало зробити пілот із використання нового податку лише компаніями із оборотом до 200 млн грн (більші компанії залишаться за такого варіанту на ППП). Юридичні особи, які зараз працюють на третій групі спрощеної системи оподаткування, за такої моделі повинні будуть перейти на загальну систему оподаткування та стати платниками ПВК. Отже, близько 95-97% компаній сплачуватимуть ПВК, тоді як великі компанії, на які приходиться близько 80% сплаченого ППП, надалі залишаться на ППП. Такий сценарій запровадження ПВК все ще критикують МВФ та Світовий банк, але він має шанс бути ними узгоджений, оскільки за оцінкою МінФіну він не призведе до додаткового фіскального розриву. Водночас це дасть можливість уряду почату реальне впровадження реформи ДФС та опрацювати технічні деталі із запровадження ПВК протягом наступного року без додаткових втрат бюджету. Парламентський комітет з податкової та митної політики розгляне законопроект про ПВК 6 листопада.

Реформа ДФС є важливою для поліпшення бізнес клімату в країні, оскільки бізнес все ще скаржиться на корупцію в ДФС. Вже було розроблено та ухвалено ряд концепцій та стратегій із реформи протягом минулих кількох років. Сьогодні Міністерство фінансів оголосило про новий підхід до реформи. Зокрема, ДФС може бути розділено на три установи:

- Податкова служба, яка відповідатиме за збір податків та спілкування з бізнесом,
- Митна служба, яка серед іншого матиме безпекову функцію,
- Аналітична служба розслідування, яка замінить податкову міліцію.

Реформа не буде легкою, оскільки вимагає ретельного перегляду процедур, які використовує ДФС. Поки що уряд оголосив про наміри рухатись в бік запровадження принципів BEPS, які допоможуть знизити відтік прибутків з України в офшори. Міністерство фінансів та НБУ вже розробили відповідний законопроект.

Міністерство фінансів все ще матиме суттєвий виклик щодо ухвалення бюджету в парламенті. Окремі депутати, найвірогідніше, намагатимуться виторгувати окремі видатки на свої виборчі округи в обмін на підтримку важливих законопроектів, зважаючи на президентські та парламентські вибори у 2019 році. Політичні ризики при ухваленні бюджету були б меншими, якби Україна впровадила середньострокове бюджетне планування. Це ще одна зміна, над якою активно працює уряд.

[1] Детальнійше про ПВК можна дізнатись тут: https://goo.gl/V7bwiR

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Україна та МВФ домовилися про нову програму «Стенд-бай»

МВФ. Україна та представники МВФ домовились про нову 14-місячну програму «Стенд-бай» (Stand-By Arrangement, SBA), на суму еквівалентну 3,9 млрд дол. США. Нова програма «Стенд-бай» повинна замінити попередню програму розширеного фінансування (EFF), яка має завершитися у березні 2019 року. Повідомленню МВФ про можливий початок нової програми передувало затвердження реалістичного Закону про Державний бюджет на 2019 рік у першому читанні та рішення Кабінету Міністрів щодо збільшення тарифів на газ для населення на близько 23% до 8,55 грн за кубічний метр починаючи з 1 листопада. У 2019 році передбачається подальше зростання цін на газ, оскільки навіть після їх очікуваного підвищення, ці ціни для домогосподарств залишаться нижче рівня імпортного паритету.

Нова програма SBA повинна бути схвалена Радою виконавчих директорів МВФ наприкінці 2018 року, після того, як український парламент схвалить реалістичний закон про державний бюджет на 2019 рік. Умови, які буде включено до Меморандуму, ще не відомі.

Метою програми SBA є підтримка фінансової стабільності України та забезпечення продовження реформ у 2019 році, на який заплановані вибори Президента та парламенту. Очікується, що подальша співпраця між Україною та МВФ дасть можливість Україні отримати макрофінансову допомогу від ЄС та гарантії зовнішніх запозичень Світового банку, що допоможе уряду вчасно виплачувати борг у повному обсязі.

Війна на Донбасі. Тривав збройний конфлікт на Сході України. Об'єднані російсько-сепаратистські сили здійснювали напади на позиції Збройних сил України. Дев'ять військовослужбовців Збройних сил України були вбиті на війні у вересні, а 42 отримали поранення. Два пілоти – український та американський – загинули в результаті катастрофи винищувача Су-27 під час тренувального польоту, який відбувся протягом спільних багатонаціональних навчань «Чисте небо-2018», що пройшли в Україні у жовтні.

Було прийнято закон, що скасовує обмеження щодо служби жінок у Збройних Силах України. Відповідно до нового закону військовослужбовці чоловічої та жіночої статі отримують рівний доступ до військових звань та несуть однакову відповідальність при виконанні військових обов'язків.

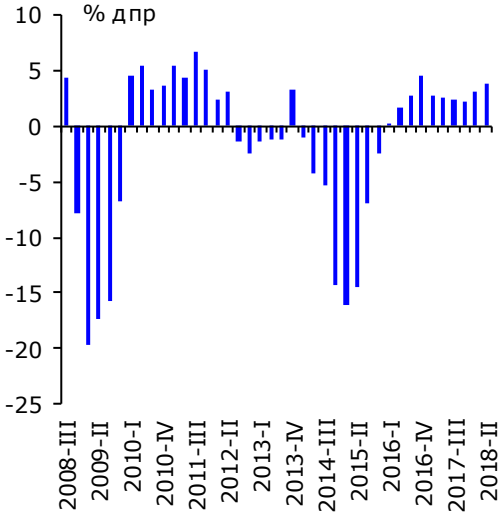
У жовтні Україна втратила значну кількість снарядів для важкої артилерії через пожежу на складі боєприпасів в Ічні у Чернігівській області. Тисячі людей було евакуйовано. Про жертви не повідомлялося.

ЦВК. У вересні було остаточно розблоковано роботу Центральної виборчої комісії (ЦВК). По-перше, Верховна Рада прийняла закон про збільшення кількості членів ЦВК з 15 до 17, а потім призначила 14 нових членів ЦВК (два члени залишилися на своїх посадах). Одне місце у ЦВК залишається вакантним. Призначення нового складу ЦВК – це важливий крок перед президентськими та парламентськими виборами, запланованими на 2019 рік. Крім цього, тепер ЦВК нарешті зможе призначити проведення виборів у новостворених об'єднаних територіальних громадах.

Реформа митниці. У вересні Верховна Рада прийняла закон, що спрощує митне оформлення в Україні. Він передбачає практичне втілення принципу "єдиного вікна", за якого зменшується кількість перевірок, які потрібно пройти на митниці, а час митного оформлення – обмежується. Закон також вимагає від державних органів продавати усі документи, що стосуються митного оформлення, в електронній формі. Очікується, що цей закон

Населення (без Криму): 42,5 млн
Промислове виробництво/ВДВ: 26%
Сільськогосподарське виробництво/ВДВ: 12%
Інвестиції/ВВП: 16%
Експорт: ЄС 35%, Азія – 27%, Росія 13%
Імпорт: ЄС 42%, Азія –19%, Росія 13%

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

призведе до підвищення прозорості на митниці та зниження корупції.

Автокефалія. У жовтні Синод єпископів Константинопольського патріархату Православної Церкви підтвердив канонічність Української Православної Церкви, що є важливим кроком у процесі надання Церкві автокефалії. Цей крок також називають ознакою втрати Росією політичного впливу на Україну.

Міжнародні рейтинги. Україна зайняла 83-е місце з 140 країн в Індексом глобальної конкурентоздатності 2018 року, який щорічно публікує Всесвітній економічний форум. Індекс вимірює конкурентоздатність країни на основі ряду факторів, включаючи інститути, макроекономічну стабільність, інноваційну спроможність, інфраструктуру та інші. Найвищі показники в Україні у рейтингу 2018 року були зафіксовані за такими показниками, як «Навички» (46 місце у світі), «Розмір ринку» (47 місце) та «Інфраструктура» (в якій Україна піднялася з 57-го місця на 21 місце). Тим часом у новому огляді світової економіки МВФ, який було оприлюднено у жовтні, Україна зайняла 134-е місце у світі за рівнем ВВП на душу населення у поточних цінах у доларах США. З ВВП, меншим трьох тисяч дол. США на душу населення, Україна – найбідніша країна Європи.

Реальний сектор: Промислове виробництво дещо впало у вересні

Промислове виробництво скоротилось на 1,3% дпр у вересні. Випуск добувної промисловості був близьким до показників минулого року. Добування вугілля зросло на 13% дпр, а добування нафти відновилось на 20% дпр після попереднього спаду. Добування залізної руди та будівельної сировини впало у вересні.

Виробництво переробної промисловості у вересні впало на 1,6% дпр, оскільки більшість галузей промисловості зменшили випуск за винятком ширшої хімічної промисловості (включно з фармацевтичними, нафтопереробними та коксохімічними підприємствами) та харчової промисловості. Хімічна та пов'язані галузі промисловості зросли на 4-6% дпр, а їх зростання підтримувалось споживчим попитом. Виробництво харчових продуктів майже не змінилось. Зростання виробництва соняшникової олії на 25% дпр та виробництва м'яса та м'ясопродуктів на 6% дпр компенсувало падіння виробництва молока, хліба та хлібопродуктів. Продукція металургії знизилась на 1,3% дпр з високої статистичної бази через продовження ремонтів на окремих металургійних заводах. Продукція машинобудування впала на 4,5% дпр, а виробництво та передача електроенергії впало на 4% дпр.

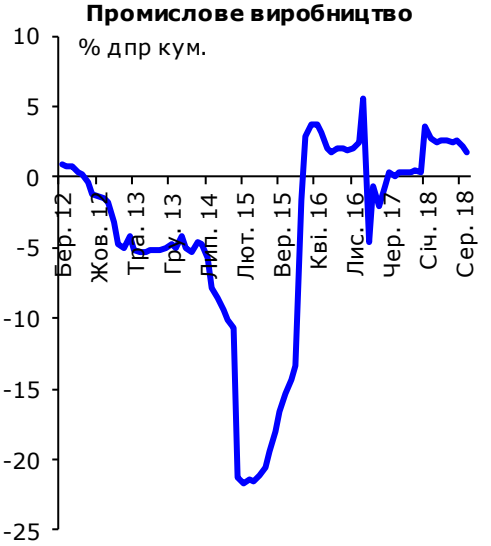
Роздрібні продажі у вересні зросли на 6,9% дпр, оскільки зростання доходів більш, ніж компенсувало погіршення споживчих очікувань у третьому кварталі та зростання заощаджень. Будівельна продукція впала на 1% дпр у вересні через падіння житлового будівництва на 15%. Інвестиції в будівництво доріг та електричної інфраструктури надалі зростали.

Енергетика: Тариф на газ нарешті підвищено

Газ. Уряд України підвищив ціну на газ для домогосподарств на близько 23% з 1 листопада 2018 року. Цей крок був одним із зобов'язань України в рамках програми МВФ з фінансової підтримки. Подальші зростання ціни заплановані на наступний рік, оскільки навіть підвищений тариф залишається нижче за паритетну ціну імпорту.

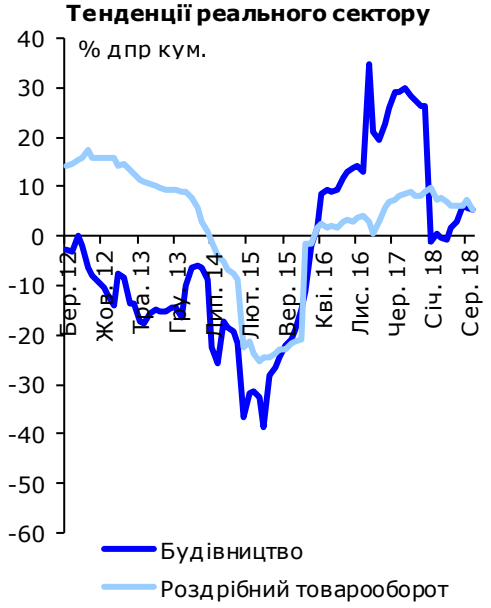
У вересні Україна, ЄС та Російська Федерація провели кілька раундів технічних консультацій експертів з питань транспортування газу. Україна підтвердила свою зацікавленість в поширенні на свою територію режиму внутрішнього ринку ЄС та повному впровадженні правил та норм ЄС щодо ринку газу. Наступним кроком будуть перемовини на міністерському рівні.

Промислове виробництво

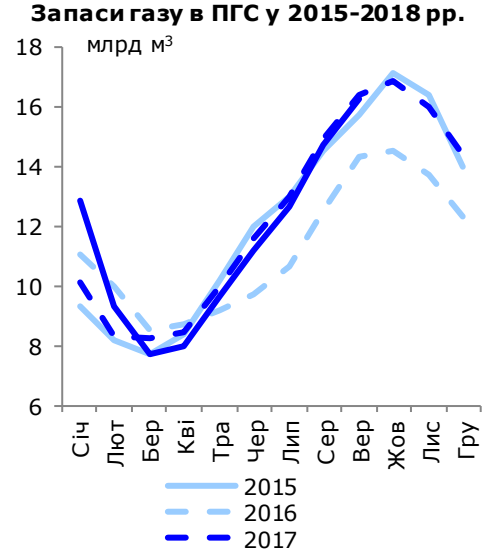
Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Тенденції реального сектору

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Запаси газу в ПГС у 2015-2018 рр.

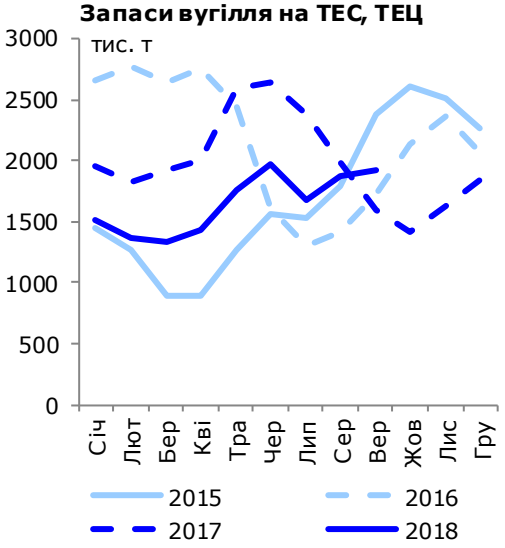
Джерело: Міністерство енергетики

«Нафтогаз» проінформував російський «Газпром», що зарахував переплати за транзит газу в розмірі 9 млн дол. США як погашення пені, що нараховується на заборгованість «Газпрому» відповідно до рішення Стокгольмського арбітражу від 28 лютого 2018 року по транзитному контракту. В грудні 2017 року Стокгольмський арбітражний суд знизив тариф на транзит газу територією України, але «Газпром» продовжує платити стару ціну. Водночас «Газпром» досі оскаржує борг «Нафтогазу» в розмірі 2,56 млрд дол. США за порушення контракту на транзит газу. Наразі пеня за несплату боргу перевищує 100 млн дол. США.

Енергоефективність. Міністерство регіонального розвитку почало видавати енергетичні сертифікати будівель із зазначенням класу енергоефективності за результатами енергоаудитів. Сертифікат є важливим інструментом для Фонду енергоефективності та ОСББ, оскільки дозволяє оцінити ефект від впроваджених заходів по підвищенню енергоефективності.

Прозорість. 18 вересня Верховна Рада прийняла закон про посилення прозорості у видобувних галузях. Закон надає громадськості доступ до повної інформації про платежі видобувних компаній в державний бюджет, а також передбачає можливість публічного обговорення питань управління корисними копалинами. Закон впроваджує в Україні стандарти EITI (Ініціативи з прозорості видобувних галузей).

Запаси вугілля на ТЕС, ТЕЦ

Джерело: Міністерство енергетики, Укренерго

Сільське господарство: Дерегуляція цукрової галузі

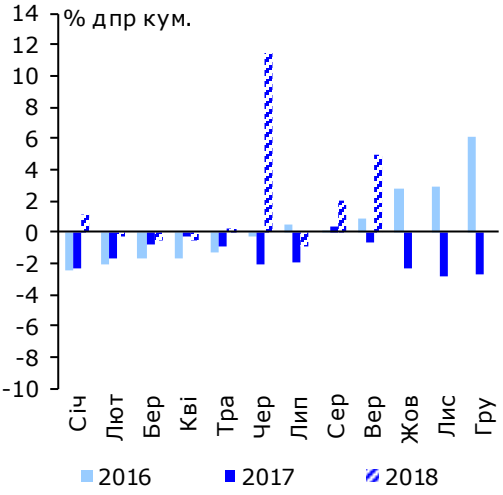
Виробництво. У січні-серпні с/г виробництво зросло на 2.0% дпр завдяки зростанню виробництва продукції рослинництва на 3.2% дпр. Станом на 1 вересня кількість корів зменшилась на 3,5% дпр, а кількість свиней - на 4,5% дпр. Виробництво молока скоротилося на 2,0% дпр. Однак, загальний обсяг виробництва продукції тваринництва залишився на рівні 2017 р. Це пояснюється збільшенням виробництва яєць (на 3,0% дпр) та забою птиці (на 5,4% дпр), оскільки кількість птиці зросла на 2,8% дпр.

Станом на 28 вересня українські фермери зібрали 40,1 млн т зерна з площі 11,0 млн. га (74% від загальної площі) із середньою врожайністю 3,64 т/га (зменшилася на 5,2% дпр). Цього літа Україна уникнула екстремальних засух, у порівнянні з іншими частинами світу, отже, погода не вплинула негативно на врожай.

Торгівля. За перші вісім місяців 2018 року торгівля с/г продукцією та продовольством між Україною та ЄС збільшилась на 6,5% дпр до 5,4 млрд. дол. США завдяки збільшенню імпорту з ЄС, який зріс на 24,6% дпр до 1,7 млрд. дол. США. Станом на 21 вересня було вичерпано сім квот на безмитний експорт до ЄС: мед, солод та пшеничний глютен, помідори оброблені, виноградні та яблучні соки, пшениця, кукурудза та масло. Інші квоти практично повністю вичерпані: оброблений крохмаль (99,4%), м'ясо птиці (75%), часник (61,2%). Також було заповнено половину загальної квоти на безмитний експорт яєць і альбумінів.

Політика. У вересні Верховна Рада прийняла Закон про дерегуляцію цукрової галузі (№ 4532). Олена Ковальова, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України заявила, що дерегуляція галузі сприятиме стабілізації цін на внутрішньому ринку, збільшенню кількості виробників цукру, а також забезпеченню сталого функціонування цукрової галузі в умовах вільного ринку.

Сільськогосподарське виробництво

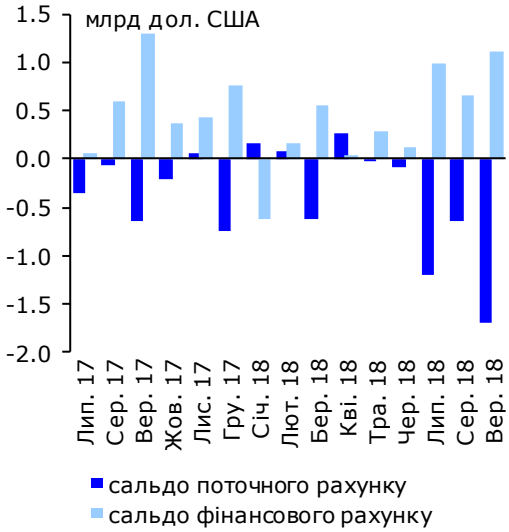

Джерело: Держстат

Зовнішній сектор: Дефіцит поточного рахунку зріс до 1,7 млрд дол. США у вересні

Поточний рахунок. Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу сягнув 1,7 млрд дол. США порівняно з 0,7 млрд дол. США у вересні 2017 року. Рекордний показник дефіциту після 2013 року було встановлено вдруге за три місяці. Дефіцит торгівлі товарами був на рівні 1,8 млрд дол. США, оскільки експорт впав, а імпорт продовжив зростання. Торгівля послугами була близькою до балансу у вересні. Чисті виплати інвестиційних доходів

Платіжний баланс

Джерело: попередні оцінки НБУ

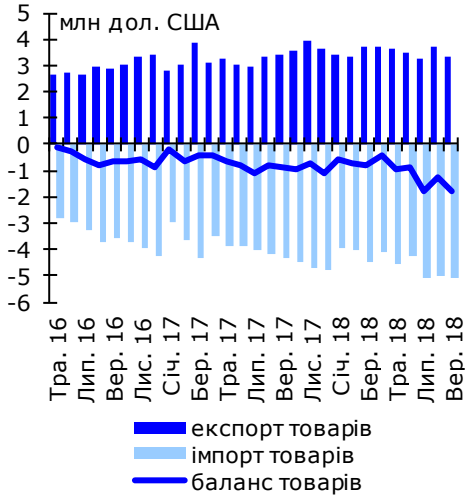
закордон сягнули 1,1 млрд дол. США частково через виплату доходу за державними єврооблігаціями. Чисті надходження вторинних доходів та заробітних плат залишились високими та становили 1,2 млрд дол. США.

Експорт товарів впав на 4% дпр у доларовому виразі у вересні, тоді як експортери надалі скаржились на труднощі залізничного транспортування своїх продуктів до портів. Експорт сільськогосподарських продуктів впав на 10% дпр незважаючи на вищі ціни на зернові, ніж минулого року. Експорт металургійної продукції зріс на 8% дпр, але був на найнижчому рівні за останні одинадцять місяців. Експорт інших товарів впав на 3% дпр.

Імпорт товарів зріс на 17% дпр у вересні. Імпорт мінеральних продуктів зріс на 25% дпр через вищий попит та вищі ціни на енергоносії. Імпорт машин та обладнання підвищився на 23% та перевищив показник вересня 2013 року. Імпорт інших товарів зріс на 10% дпр, оскільки споживчий попит залишався сильним.

Фінансовий рахунок. Надходження капіталу по фінансовому рахунку платіжного балансу становили 1,1 млрд дол. США у вересні. Державний сектор був пасивним і прозвітував про 1 млн дол США чистого притоку капіталу. Банківський сектор отримав 59 млн дол. США ПІІ (переважно реінвестовані доходи) та виплатив 106 млн дол. США за іншими напрямками. Надходження боргового капіталу в реальний сектор становили 990 млн дол. США, оскільки імпортери збільшили борг за імпортовані товари, а експортери зменшили дебіторську заборгованість.

Зовнішня торгівля товарами

Джерело: попередні оцінки НБУ

Фіскальна політика: Низький дефіцит означає невиконання видатків

Доходи. Доходи Зведеного бюджету поліпшились у вересні. Вони зросли за дев'ять місяців року на 15,6% дпр через вищі надходження від більшості ключових податків. Доходи від ППП зросли на 53,7% дпр через поліпшення фінансових результатів компаній. Надходження від ПДВ із вироблених в Україні та ввезених товарів і послуг зросли відповідно на 17,0% дпр та 18,0% дпр, тоді як вищий експорт пояснює вище відшкодування ПДВ на 11,5% дпр. Водночас доходи від акцизу збільшились лише на 9,2% дпр через нижчі доходи від акцизу на вироблені в країні тютюнові вироби. Як і раніше, рентні платежі були майже на 17% нижчими ніж минулого року, що, найвірогідніше, пояснюється нижчою ефективною ставкою та авансовим платежем, здійсненим у грудні 2017 року.

Неподаткові надходження до Зведеного бюджету зросли на 28,5% дпр. Прибутки НБУ, спрямовані до бюджету, стрімко зросли на 48,5% дпр через більш ранню їх сплату, але вони були нижчими за план уряду. Дивіденди Нафтогазу було перерозподілено із сплатою в кінці року.

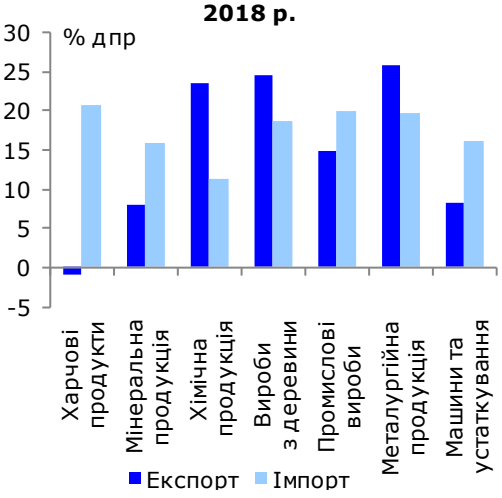
В цілому, доходи загального фонду Державного бюджету були на 2,8% нижчими за планові. Це передусім пояснюється недовиконанням неподаткових надходжень.

Видатки. У січні-вересні видатки Зведеного бюджету зросли на 20,3% дпр. Капітальні видатки стрімко зросли на 56% дпр і досягли 8,0% від сукупних видатків. Видатки на пенсії та соціальні виплати зросли на 30,0% дпр, що було недостатньо і Казначейство надалі підтримував Пенсійний фонд позиками. Впровадження реформи державного управління призвело до збільшення видатків на оплату праці на 25,4% дпр.

Видатки загального фонду Державного бюджету були на 3,2% нижчими за планові через недовиконання доходів та нижче за планове фінансування дефіциту.

Дефіцит. Дефіцит Державного бюджету у перші дев'ять місяців року досяг лише 7,3 млрд грн, що нижче за плановий показник (план дефіциту загального фонду Державного бюджету становив 52,6 млрд грн). Це було результатом нижчих за планові зовнішніх запозичень та мізерних надходжень від приватизації. Місцеві бюджети було зведено з профіцитом у сумі 21,8 млрд грн.

Торгівля товарами у січні-вересні 2018 р.

Джерело: попередні оцінки НБУ

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

Соціальна політика: Поліпшення критеріїв для надання житлово-комунальних субсидій

Уряд впорядкував критерії, які надають право на призначення житлово-комунальних субсидій. Зміни передусім були покликані усунути розриви в покритті субсидіями після ухвалення жорстких критеріїв у квітні. Зокрема, критерій щодо неможливості отримати субсидії домогосподарствами, які проживають в квартирах понад 120 м^2 та будинках понад 200 м^2, тепер застосовуватиметься до опалюваної, а не загальної площі приміщення. Субсидії тепер будуть призначатись, якщо кілька домогосподарств проживають у великому будинку або великій квартирі, якщо кожне домогосподарство має власний рахунок за сплату послуг та займає площу меншу за обмеження. Критерій надання субсидій безробітним також уточнили. Все ж, покриття домогосподарств субсидіям, ймовірно, знизиться, оскільки вплив від приросту доходів та жорсткіших критеріїв надання субсидій може перевищити вплив від підвищення тарифів на газ.

Ринок праці: Подальше зростання заробітних плат

Номінальне зростання середньої заробітної плати у вересні сповільнилось на 3,2 відсоткові пункти до 23,0% дпр передусім через сповільнення приросту заробітних плат у секторі операцій з нерухомістю та державному управлінні. Реальна заробітна плата зросла на 12,9% дпр. Найвищу заробітну плату традиційно сплачували у фінансовому та страховому секторі та ІТ (відповідно 15956 грн та 14307 грн) порівняно із середньою заробітною платою по економці у 9042 грн. Все ж, нерівність заробітних плат за секторами економіки скоротились за останні кілька років.

Заробітні плати зростали найповільніше в освіті та охороні здоров'я (відповідно на 15,9% дпр та 17,7% дпр), незважаючи на запроваджені заходи із підвищення заробітних плат працівників в цих секторах. Найшвидше зростання заробітних плат на рівні 31,6% дпр відбувалось у державному управлінні та обороні, що, найвірогідніше, пояснюється впровадженням реформи державного управління та підвищенням заробітної плати військовим. Заробітні плати в промисловості збільшились на 24,2% дпр завдяки підвищенню мінімальної заробітної плати та жорсткому ринку праці.

Монетарна політика: Інфляція змінилась до 8,9% дпр у вересні

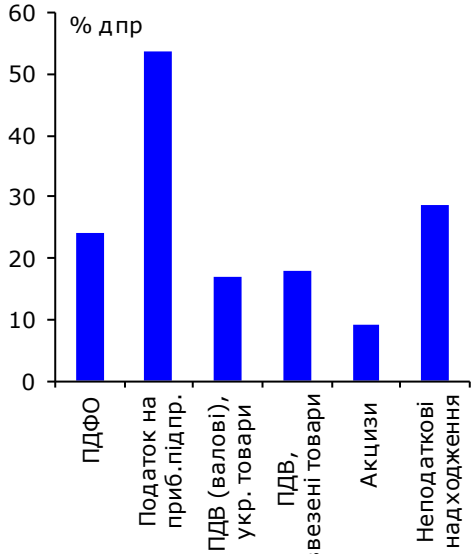
Споживча інфляція змінилась до 8,9% дпр у вересні і залишалась біля 9% протягом трьох місяців підряд. Темпи зростання цін на харчові продукти дещо зменшились до 6,8% дпр. Ціни на фрукти та овочі в середньому були нижчими, ніж рік тому через добрий урожай. Це відображало гарний урожай зернових, фруктів та овочів, а також падіння світових цін на продукти харчування (окрім пшениці та кукурудзи). Індекс цін на транспорт зріс на 18% дпр через зростання вартості палива. Вплив вищого попиту та зростання витрат на імпорт на ціни залишався обмеженим. Базова інфляція була близькою до повного показника інфляції і становила 8,7% дпр.

НБУ у жовтні зберіг облікову ставку без змін на рівні 18% дпр. НБУ вважав, що монетарні умови достатньо жорсткі для повернення інфляції до цільового показника до 2020 року зважаючи на попередню домовленість з МВФ. Наступний шлях облікової ставки залежатиме від того, як політичні міркування у рік виборів будуть взаємодіяти з фіскальними обмеженнями через високі заплановані виплати за боргом.

Обмінний курс: Гривня залишалась стабільною на рівні 28 грн за дол. США у вересні і жовтні

Міжбанківський обмінний курс гривні до долара США стабілізувався біля позначки 28 грн за дол. США у вересні і залишався в цьому проміжку у жовтні. Це ймовірно відображало зменшення очікувань знецінення гривні та попиту на готівкову іноземну валюту, оскільки платежі за імпорт залишались

Зростання доходів Зведеного бюджету у січні-вересні 2018 року

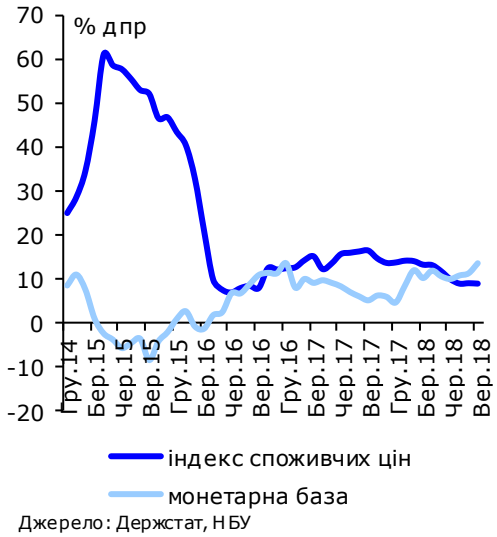
Джерело: звіти Державного казначейства

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим
Джерело: Держстат

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

Джерело: Держстат, НБУ

високими. НБУ намагався поповнити резерви та купив 163 млн дол. США у вересні та за перші три тижні жовтня. Втім високі виплати на обслуговування державного боргу зменшили міжнародні резерви НБУ до 16,6 млрд дол. США у вересні порівняно з 17,2 млрд дол. США в серпні.

Державний борг: Узгоджено четверту програму макрофінансової допомоги ЄС для України на суму 1 млрд євро

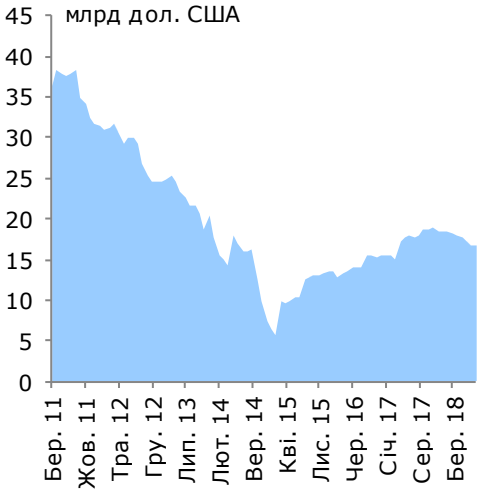
Зовнішній борг. У вересні ЄС та Україна підписали Меморандум та Кредитну Угоду щодо отримання Україною макрофінансової допомоги (MFA) на суму 1 млрд євро. Це четверта програма MFA, яка надається Україні з початку 2014 року. За попередніми трьома програмами Україна отримала 2,81 млрд євро допомоги, але втратила шанс отримати 0,6 млн євро, оскільки не запровадила всі обіцяні заходи. Новий кредит буде наданий на 15 років двома траншами, перший з яких заплановано на осінь 2018 року (500 млн євро). Меморандум має бути також ратифікований Верховною Радою України.

Для отримання першого траншу восени 2018 року Україна має покращити передбачуваність податкового середовища для бізнесу (зокрема, у третьому кварталі 2018 року ухвалити у формі наказів Міністерства фінансів щонайменше сім загальних податкових консультацій щодо практичного застосування податкового законодавства), запровадити автоматизовану систему перевірки електронних декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, забезпечити ефективну перевірку інформації щодо бенефіціарної власності компаній та ефективне функціонування незалежного Вищого антикорупційного суду України (включити до проекту Державного бюджету на 2019 рік суму на його фінансування), покращити корпоративне управління державних підприємств. Як і раніше, ЄС розпочне фінансування MFA IV лише за умови продовження Україною співпраці з МВФ.

Позитивний сигнал з боку МВФ щодо можливості отримати нову програму Стенд-бай на фоні нагальної потреби у фінансуванні дефіциту підштовхнуло уряд провести швидке Roadshow 22-25 жовтня. В результаті уряд розмістив 0,75 млрд дол. США 5-річних Єврооблігацій та 1,25 млрд дол США 10-річних Єврооблігацій. Дохідність зросла відповідно до 9% та 9,75% порівняно із минулим роком, що пояснено як несприятливою ситуацією на ринку капіталів через проблеми у інших країн з перехідною економікою, політичним ризиком в країні через президентські та парламентські вибори у 2019 році, відсутність активної програми МВФ. Ставки були все ж таки нижчими, ніж початково очікували через високий попит (4,9 млрд дол. США). Все ж це не найдорожчий випуск для України. Зокрема, у 2012 році Україна розмістила 5-річні Єврооблігації із дохідністю 9,25%, але спред тоді був більший. Залучені кошти буде використано на дочасне погашення брідж-випуску Єврооблігацій, здійснений у серпні 2018 року (725 дол. США), та фінансування зобов'язань уряду.

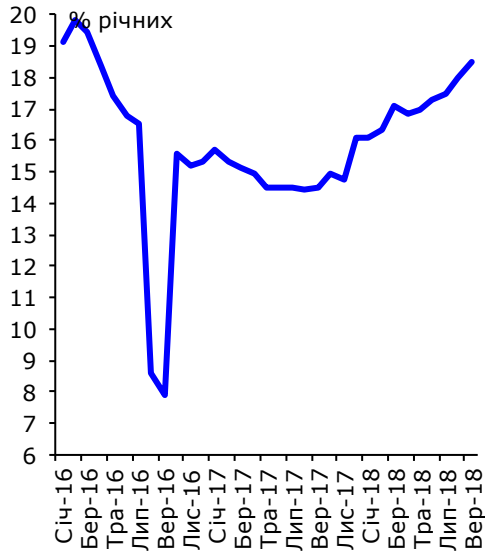
Внутрішній борг. У вересні внутрішні запозичення знизились до мінімального рівня з початку року (319 млн грн). Частково це пояснюється збільшенням попиту на ОВДП, номінованих в іноземній валюті, на тлі очевидного ослаблення (девальвації) національної валюти. Відбулось подальше зростання середньозваженої доходності облігацій до 18,5%, порівняно з 18,0% у серпні, в першу чергу, через підвищення облікової ставки НБУ. 100% ОВДП мали термін погашення до одного року через низький попит на гривневі облігації з довшим строком погашення. Також зменшився обсяг випуску ОВДП, номінованих в іноземній валюті. Міністерство фінансів розмістило облігації внутрішніх державних позик у дол. США на суму 47,1 млн дол США під 6,0% річних та в євро на суму 1,2 млн євро під 4,1% річних (здебільшого 1,5-річні).

Міжнародні резерви НБУ

Джерело: НБУ

Середньозважена доходність ОВДП

Джерело: НБУ

Таблиці

Економічні Тенденції		I 16	II 16	III 16	IV 16	I 17	II 17	III 17	IV 17	I 18	II 18	III 1	Жов.	Лис.	Грд.	Січ.	Лют.	Бер.	Квіт.	Тра.	Чер.	Лип.	Сер.	Вер.
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	4,5	2,6	2,5	2,8	-0,7	0,3	0,3	0,4	2,4	2,5	1,8	0,4	0,5	0,4	3,6	2,8	2,4	2,6	2,6	2,5	2,6	2,2	1,8
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	8,3	13,0	17,3	17,4	25,4	29,2	28,3	26,3	-0,3	2,8	5,4	27,5	26,5	26,3	-1,0	0,7	-0,3	-0,8	1,8	2,8	6,3	5,7	5,4
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-1,7	-0,3	0,9	6,3	-0,8	-2,1	-0,7	-2,7	-0,5	11,4	4,9	-2,3	-2,8	-2,7	1,1	-0,3	-0,5	-0,5	0,2	11,4	-1,0	2,0	4,9
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	1,6	2,3	3,3	4,0	3,1	7,3	8,8	8,8	7,6	6,2	5,5	8,2	8,0	8,8	9,6	7,5	7,6	7,0	6,1	6,2	6,6	7,5	5,5
Середня заробітна плата	грн.	4622	5072	5311	5744	6323	6953	7268	7878	7974	8749	9063	7377	7479	8777	7711	7828	8382	8382	8725	9141	9170	8977	9042
ІСЦ	% дпр	20,9	6,9	7,9	12,4	15,1	15,6	16,4	13,7	13,2	9,9	8,9	14,6	13,6	13,7	14,1	14,0	13,2	13,1	11,7	9,9	8,9	9,0	8,9
ІВЦ	% дпр	10,5	15,7	19,6	35,7	38,3	26,3	22,4	16,5	15,9	18,4	18,9	18,8	18,4	16,5	22,0	19,6	15,9	14,1	16,5	18,4	18,1	19,3	18,9
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-16,7	-10,0	-7,9	-3,9	28,7	21,3	19,0	16,9	9,2	11,4	9,6	18,7	18,1	16,9	18,8	14,8	9,2	11,4	11,7	11,4	11,5	11,2	9,6
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-6,9	-3,7	0,9	4,5	20,6	22,4	19,7	18,9	12,4	13,0	14,6	20,1	19,7	18,9	27,5	17,9	12,4	13,0	13,4	13,0	14,4	14,4	14,6
Баланс торгівлі (кум.) *	млрд. дол. США	-1,8	-2,3	-2,3	-4,1	-1,3	-3,1	-5,8	-8,6	-1,9	-3,9	-9,0	-6,7	-7,4	-8,6	-0,5	-1,2	-1,9	-2,2	-3,0	-3,9	-5,6	-6,8	-9,0
Поточний рахунок (кум.)**	млрд. дол. США	-1,1	0,0	-1,2	-1,3	-0,4	-0,1	-1,2	-2,1	-0,5	-0,4	-3,9	-1,4	-1,3	-2,1	0,1	0,2	-0,5	-0,3	-0,3	-0,4	-1,5	-2,1	-3,9
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	12,7	14,0	15,6	15,5	15,1	18,0	18,6	18,8	18,2	18,0	16,6	18,7	18,9	18,8	18,6	18,4	18,2	18,4	18,2	18,0	17,8	17,2	16,6
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	-1,4	1,7	10,6	13,6	9,1	8,3	5,1	4,6	10,2	10,0	13,6	6,2	5,9	4,6	8,4	12,0	10,2	11,9	10,6	10,0	10,8	11,3	13,6
Сер.відс.ставка за кредитами у грн	% річних	20,0	20,9	17,3	14,7	15,7	15,1	14,4	16,1	16,9	17,9	19,1	15,1	16,3	17,0	16,3	17,0	17,5	17,7	17,9	18,0	17,9	18,8	20,7
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	25,68	25,26	25,58	25,67	27,06	26,46	25,91	26,97	27,32	26,18	27,36	26,65	26,71	27,54	28,43	27,17	26,34	26,15	26,18	26,20	26,40	27,48	28,19
Обмінний курс, середній	євро	28,34	28,55	25,58	28,18	28,81	29,06	30,38	31,76	33,56	31,27	31,83	31,38	31,32	32,58	34,60	33,59	32,50	32,14	31,01	30,65	30,83	31,75	32,90

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Дані наведені щодо експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Місячні дані представлено відповідно до попередніх дани НБУ

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014[к]	2015[к]	2016[к]	2017[к]
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1079,3	1300,0	1404,7	1465,2	1586,9	1988,5	2385,4	2982,9
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,0	163,1	175,8	183,3	133,7	91,0	93,4	112,2
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,5	0,2	0,0	-6,6	-9,8	2,4	2,5
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	7,1	-5,0	-20,6	12,2	8,0	-0,7	-4,3	-10,1	-13,0	2,8	0,4
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,4	20,2	-3,9	13,6	2,2	-4,8	6,3	2,7
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1	48,7	13,9	14,4
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9	43,3	12,4	13,7
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1	36,0	20,5	26,4
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8	25,4	35,7	16,5
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,4	27,0	34,3	-36,9	26,0	27,5	3,4	-5,5	-19,9	-27,0	-4,0	16,9
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,6	35,2	39,3	-44,2	28,8	34,8	7,5	-3,5	-28,1	-29,3	4,4	18,9
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,8	-1,7	-3,0	-10,2	-14,3	-16,5	-4,6	-0,2	-3,8	-2,1
Поточний рахунок	% ВВП	4,8	3,7	7,3	5,8	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,3	-8,2	-9,0	-3,4	-0,2	-4,0	-1,9
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	7,5	5,7	9,2	9,9	4,7	5,8	7,0	7,2	4,1	0,3	3,0	3,3	2,2
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5	13,3	15,5	18,8
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6	-1,6	-3,1	-1,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	40,0	36,0	37,5	39,9	69,4	79,1	81,0	71,8
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,1	20,5	38,5	52,4	52,0	46,1
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5	0,8	13,6	18,8
Обмінний курс, середній	дол. США	5,44	5,37	5,33	5,33	5,32	5,12	5,05	5,05	5,27	7,79	7,94	7,97	7,99	7,99	11,87	21,84	25,55	26,60
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,44	5,30	5,33	5,33	5,31	5,05	5,05	5,05	7,70	7,98	7,96	7,99	7,99	7,99	15,77	24,00	27,19	28,07
Обмінний курс, середній	євро	5,03	4,81	5,03	6,02	6,61	6,39	6,34	6,92	7,71	10,87	10,53	11,09	10,27	10,61	15,72	24,23	28,29	30,00
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,10	4,67	5,53	6,66	7,22	5,97	6,65	7,42	10,86	11,68	10,57	10,57	10,30	11,04	19,26	26,22	28,42	33,50

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		III 13	IV 13	I 14[к]	II 14[к]	III 14[к]	IV 14[к]	I 15[к]	II 15[к]	III 15[к]	IV 15[к]	I 16[к]	II 16[к]	III 16[к]	IV 16[к]	I 17[к]	II 17[к]	III 17[к]	IV 17[к]	I 18[к]
ВВП	млрд. грн.	398,0	408,6	316,9	382,4	440,5	447,1	376,0	456,7	567,0	588,8	455,3	535,7	671,5	722,9	591,0	664,8	833,1	894,0	700,4
реальний ВВП	% дпр	-1,1	3,4	-1,0	-4,3	-5,3	-14,4	-16,0	-14,5	-7,0	-2,4	0,1	1,7	2,7	4,6	2,8	2,6	2,4	2,2	3,1
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	6,8	6,3	3,3	-7,8	-13,9	-12,2	-20,3	-27,0	-19,0	-13,6	-1,8	4,6	5,3	2,7	5,1	10,4	6,6	11,1	5,6
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	-1,5	-2,9	-5,9	5,2	0,1	4,5	0,9	-5,6	-0,8	11,1	1,5	-2,3	1,0	-1,6	7,9	-4,6	7,4	3,2	-1,4
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	-8,9	-8,7	-19,9	-19,3	-28,0	-26,5	-23,8	-14,2	-5,0	1,5	5,4	17,9	24,0	27,4	20,0	23,4	15,0	16,7	17,0
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	-6,8	-4,5	-5,1	-2,3	-16,8	-31,1	-21,9	-18,0	-6,8	-3,5	-4,1	-7,2	-4,6	9,8	-0,9	-2,1	7,2	8,8	-9,9
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	1,7	-0,6	-11,8	-10,9	-32,3	-29,6	-17,1	-27,0	-11,5	-10,5	-3,0	0,8	17,9	20,1	5,4	9,4	13,3	20,5	-5,4
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-2,8	36,5	5,7	-9,1	25,6	-20,6	-4,7	-11,6	-3,8	-2,5	-1,7	0,6	1,8	18,3	-0,7	-2,9	-0,1	-6,4	-0,5
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	-10,6	-9,8	-3,2	-5,4	-12,7	-13,2	-25,2	-22,5	-9,2	-2,3	8,2	4,1	0,3	2,7	3,6	5,3	5,0	6,1	2,7
Будівництво (реальна)*	% дпр	-8,0	-4,4	4,7	-14,0	-26,3	-30,8	-36,6	-30,6	-15,6	6,0	8,6	14,5	19,5	15,1	25,2	32,5	27,9	22,9	2,2
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	0,9	0,9	-3,0	-7,2	-18,4	-26,6	-26,5	-19,9	-14,2	2,6	3,7	7,6	3,8	1,9	3,1	3,9	5,1	7,9	5,8
Транспорт (реальна)*	% дпр	1,3	2,7	-7,8	-10,9	-10,1	-11,0	-10,5	-2,4	0,3	2,2	6,2	3,5	0,9	2,6	4,6	3,8	5,4	3,3	0,3
Платіжний баланс																				
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-6,0	-5,0	-1,3	-0,8	-1,2	-1,4	-0,1	0,8	0,8	0,1	-1,1	1,1	-1,2	-0,1	-0,5	0,2	-1,2	-0,9	-0,6
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-12,1	-9,8	-3,5	-2,5	-3,3	-4,3	-0,4	3,8	2,9	0,5	-6,0	5,2	-4,7	-0,5	-2,2	0,8	-3,8	-2,8	-2,2
Баланс товарів	млн. дол. США	-7881	-5935	-2195	-1185	-1412	-2336	-1147	-496	-689	-1123	-1924	-665	-2128	-2225	-1451	-1923	-2828	-3170	-2091
Баланс послуг	млн. дол. США	2575	1066	937	443	456	686	487	255	110	241	152	103	-170	404	103	193	134	332	238
Поточні трансферти	млн. дол. США	480	547	241	494	306	500	558	715	644	711	…	0	0	0	0	0	0	0	0
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	1510	991	-665	-319	725	558	397	907	890	818	1366	760	999	143	593	1062	503	435	428
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	655	-756	-241	-49	-84	-17	141	10	13	13	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	21,6	20,4	15,1	17,1	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6	15,5	15,1	18,0	18,6	18,8	18,2
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	8,15	8,21	9,14	11,71	12,58	13,56	21,23	21,56	21,74	22,90	25,69	25,23	17,27	25,90	27,09	26,44	25,93	26,97	27,27
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,99	7,99	8,86	12,71	12,58	13,56	21,18	21,62	21,69	22,33	25,68	25,26	25,40	25,67	27,06	26,46	25,91	26,97	27,32
Бюджет																				
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	28,9	28,6	35,4	29,4	24,7	27,4	37,3	34,7	29,8	31,3	35,9	32,9	27,7	35,6	37,3	41,4	29,4	30,8	35,5
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,6	4,8	5,1	4,7	4,2	5,0	5,5	5,3	4,5	5,1	6,3	6,3	5,3	5,6	6,6	6,9	5,7	6,0	7,0
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	3,0	3,0	4,9	2,5	1,9	1,5	4,4	1,7	1,2	1,3	3,5	2,1	1,9	2,8	2,5	3,1	2,2	2,3	4,5
Податок на додану вартість	% від ВВП	8,1	8,4	8,7	9,5	6,8	10,1	11,4	9,1	8,0	8,2	11,7	11,4	8,1	9,3	13,6	10,2	9,1	10,1	12,1
Акцизні збори	% від ВВП	2,3	2,2	2,5	3,0	3,0	2,8	3,3	3,4	3,0	3,1	4,1	5,1	4,1	3,9	4,4	4,3	3,7	4,0	3,7
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	30,1	35,9	35,2	34,7	27,2	35,5	33,5	34,9	26,1	41,9	35,1	35,5	30,7	38,6	36,6	34,2	30,7	39,9	36,0
Поточні видатки	% від ВВП	28,2	33,2	34,8	33,7	25,8	33,6	31,8	33,6	24,0	38,0	34,3	33,9	27,8	33,0	35,7	32,0	27,9	33,6	34,9
Капітальні видатки	% від ВВП	1,9	2,8	0,5	1,0	1,4	1,9	1,7	1,3	2,1	3,9	0,9	1,7	2,9	5,6	0,9	2,2	2,8	6,3	1,0
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-1,5	-7,3	0,1	-5,3	-2,8	-8,8	-3,7	-0,4	3,6	-10,8	0,8	-2,8	-3,0	-3,2	0,7	7,2	-1,3	-9,4	-0,4
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
Банківський сектор																				
Грошовий агрегат М0	% дпр	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0	-1,3	-6,2	-0,1	-5,3	0,3	8,0	11,2	7,8	7,2	4,7	5,8	11,2
Грошовий агрегат М2	% дпр	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0	3,1	5,6	4,0	-1,7	6,3	12,6	10,9	6,7	6,5	6,6	9,6	8,7
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1	-17,7	-16,6	-1,0	4,3	9,4	15,1	5,4	10,5	12,8	13,5	20,4	20,6
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4	11,6	3,7	-2,4	-16,1	-2,7	12,1	10,9	-1,5	1,4	-0,8	3,3	2,2
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0	-11,8	-15,8	-20,8	-16,6	-13,3	-1,5	16,4	17,1	21,3	19,0	13,0	15,2
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4	29,2	18,7	15,9	-15,0	-2,0	2,0	-9,9	-21,4	-18,3	-19,4	-9,7	-2,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9	3,1	-5,7	-10,5	-18,1	-10,3	-1,1	19,2	14,8	18,7	-6,8	-5,7	-12,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5	57,6	60,7	55,4	55,6	55,8	55,9	64,9	67,2	66,8	53,0	60,1	54,6
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	20,9	17,3	14,7	15,7	15,1	14,4	16,1	16,9
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,2	9,3	9,2	9,1	8,9	9,1	8,3	8,5	8,0	8,0	7,2	6,8	6,4

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[к] Дані не включають Крим, у 2015 році - не включають частину зони АТО, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинуло на дані банківської системи

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua

Ольга Красовська
krasovska@ier.kiev.ua

Євген Ангел
anhel@ier.kiev.ua

Андрій Бутін
butin@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Вероніка Яцишина
yatsyshyna@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Анастасія Пилаєва
pylaieva@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.